

Franckesche Stiftungen zu Halle

Rector Academiae Lipsiensis Festum Spiritus Sancti A. MDCCVIII In Æde Sacra D. Pauli Ritu Solenni Celebrandum Intimat

Fleischer, Christoph

[Leipzig], [1708?]

VD18 13541358

Abschnitt

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-200702

Ti nobis natus (a) passus & mortuus est CHRIS-
TUS; ita & nobis resurrexit, inque cœlum
adscendit, non tantum ut pro nobis oraret in cœlis,
id agendo, ut virtus omnis ac valor satisfactionis
sue nobis imputaretur (b); nec tantum ut locum,
sue nobis passionis ac mortis merito adquisitum,
nostro quasi loco ac nomine possessum in se sum-
que iret (c); sed maxime, ut sua inde in nos dona
profunderet (d). Arca fœderis in sedem suam in-
roducta, impertitus est David Rex toti multitudi-
ni Israelitarum, tam viris
quam foeminis, *placentiam panis, & frustum carnis, & lagenam vini* (e); Sed
longe potiora a Christo, in cœlum suscepto, expectanda fuere: non panis,
aut caro, aut vinum, corpori solum sustentando idonea; sed vis vivifica *sue*
carnis nuper DEO Patri oblatae, & *frumentum illud* cœleste, *quod juvenes,*
& mustum mysticum, quod Virgines spirituales progignit (f). Ipse CHRIS-
TUS, *ut precursor noster*, ad interiora velaminis pro nobis ingressus (g),
& oleo lætitiæ nunc supra consortes uberrime delibutus, non guttulas ejus
aliquot in suos destillat, sed pleno eos imbri proluit (h). Non, ut seculi hu-
jus Reges argenteos fortasse vel aureos aliquot nummos, coronationis sue
festo die, in populum projiciunt, quos pauci & audacissimi plerumque sibi
rapiunt; ita & suos minutijs quibusdam ac veluti crepundijs contentos esse
jubeat, sed ea omnibus largitur, quæ non insigni auro *Ophirio*, aut *Sardio*
precioso, aut *Sapphiro*, aut nitidissima gemma, aut *Topazio* Æthiopico æsti-
mari queant (i): dona nimirum SACRO-SANCTI sui SPIRITVS,
qui est *Spiritus sapientiæ & intelligentiæ, Spiritus consilii & potentiæ, Spiritus*
scientiæ & reverentiæ Jehovæ (k). Quæ dona supracœlestia, ut eo rectius
æstimare discamus, & imprimis mysticæ illius ac salutaris sapientiæ, quæ nos
Christianos facit, compotes evadamus, totam doctrinam de SPIRITV
SANCTO, ex Sacris literis, quas *Spiritus hujus* beneficio habemus, & si-
ne quarum lumine nec ipsum rite cognoscimus, nec pie agnoscimus, hac
solenni Festivitate, strictim repetemus. Ac primo quidem supervacaneum
fuerit, de *Existentiâ* Spiritus Sancti probanda multum laborare. Discipulo-
rum enim illorum *Ephesiorum*, dicentium, se ne quidem audivisse, *an existeret*
Spiritus Sanctus (l), tam durum pronunciatum non ita intelligendum, ac si
nunquam audiverint quicquam de *Spiritu DEI* (erant enim jam baptis-
ati baptismate Johannis) sed de *communicatione* & acceptione Spiritus Sancti,
quam unice Apostoli intendebant. Quomodo etiam istud, quod alibi le-
gimus:

(a) Esa. IX, 6. (b) 1 Joh. II, 1. 2. (c) Joh. XIV, 2. (d) Psal. LXIIX, 19. Eph. IV, 8.
(e) 2 Sam. VI, 19. (f) Zach. IX, 17. (g) Heb. VI, 20. (h) Joel. II, 21. Esa. XLIV, 3.
(i) Job. XXII, 15-19. (k) Esa. XI, 2. (l) Act. XIX, 22.

gimus: *nondum erat Spiritus Sanctus (m)* non de *existentia*, sed de *larga Spiritus Sancti effusione* accipiendum est. Quaecunque enim Spiritus Sancti concipiatur natura, non putandum est, Apostolos negasse existentiam ejus ante Christi glorificationem, cujus apparitio tam manifesta fuerat in ejus baptismatione *sub specie columbae (n)*. Sadduceos autem ex eo, quod dixerint, *non esse Resurrectionem, nec Angelum, nec SPIRITVM, (o)* existentiam Spiritus Sancti negasse, quæ fuit sententia Epiphanii (p), non magis credendum, quam quod ex his verbis probari potest, eos inficiatos fuisse existentiam ipsius DEI, qui sane Spiritus est. *Resurrectio* nempe, *Angeli & Spiritus*, quæ negabant Sadducæi, duæ tantum res erant. Expresse enim subjicitur: *Pharisæos confiteri utrumque*, quorum alterum erat *Resurrectio*, alterum *Angeli & Spiritus*, i. e. Animæ humanæ. Hoc igitur, quod Sadducæi confiteri recusabant, erat existentia Naturarum ejusmodi Spiritualium finitarum & creaturarum, non Spiritus illius infiniti, & increati, qualis est *Spiritus Sanctus (q)*. Quis ergo sit *Spiritus Sanctus*, Dator ille donorum supracælestium, ratione tum *Naturæ*, tum *Officii sui*, præprimis inquisitione nostra dignum est. Prius insinuat vocabulum SPIRITVS; posterius elogium SANCTI. Naturam Ejus quod attinet, Beatus ille SPIRITVS non est *ἐπέγεια* vel operatio, non qualitas vel virtus quædam; sed spiritualis atque intellectualis Subsistentia. Valde enim absurdi nobis videntur illi (r), qui tanto nisu demonstrare conantur, Spiritum Sanctum, in cujus æque ac Patris & Filii nomine baptizantur (s), & a quo sanctificari se credunt, non esse personam, sive Subsistentiam intellectualem, cum certi esse nequeant, ullam aliam rem esse activam, præter substantias, ac proinde nisi per substantiam aliquam in Baptismate sanctificentur, nullius prorsus Sanctitatis erunt participes. Quod vel solum argumentum posset sufficere ad deterrendum nos ab audacia illa asserendi, Spiritum Sanctum, in cujus nomine baptisati sanctificamur, nihil aliud esse præter virtutem aut qualitatem. Sed missis conjecturis, in Verbo Dei scripto nonnulla de *Spiritu Sancto* dici observamus, quæ proprie ac peculiariter ad Personam pertinent. Bonus enim hic Dei Spiritus manifeste opponitur malis istis spiritibus in Historia Saulis (t): *Spiritus Domini*, inquit Samuel, *recessit a Saule, & exagitabat eum spiritus nequam a Domino*. Hos autem personas esse spiritualis Subsistentiæ, nemo diffitebitur (u). Sic nos porro Apostolus hortatur: *nolite contristari Spiritum Dei (x)*. Contristatio vero personalis utique affectio est, cujus incapax est qualitas. Docemur præterea, *Spiritum illum postulare pro nobis gemitibus inenarrabilibus (y)*. Jam satis capi-

(X) 2

(m) Joh. VII, 39. (n) Matth. III, 16. (o) Act. XXIII, 8. (p) Heres. XIV. (q) Psal. CXXXIX, 7. 10. (r) Eniedinus *Expl. LL.* f. 288. Schlichtingius c. *Meisner. de Trinit.* f. 661. Crellius *Lib. de Deo & Attrib.* c. XXII, f. 158. Ostorodus *P. II. contra Tract.* c. XII, f. 200. seqq. (s) Matth. XXIII, 19. (t) 1 Sam. XVI, 14. (u) Conf. Chron. XIX, 20. 21. (x) Eph. IV, 30. (y) Rom. IX, 26.

mus, quid sint *personae postulant*, at vix capere possumus, quid sint *gemen*
sive postulant *qualitates*. Adhuc Spiritus ille scrutatur omnia, etiam *Id*
βλ. θη. τθ. θε.β., atque ita omnia scit, quae Dei sunt (z). Quomodo *ἐν ἐγγεια* Dei
describi nequit. Ipse omnia operatur, dona spiritualia dividens singulis, prout vult,
(a) ubi & operatio & discretio & distributio, eaque omnes liberae, sufficien-
tes sunt personarum demonstrationes, utpote quae in *ἐν ἐγγεια* seu qualitatem
non cadunt. Ipse quoque voluntatem Dei revelat, & ad homines loquitur
more personarum. Petro enim dixit Spiritus iste: *Ecce viri tres querunt te:*
Surge itaque & descende ac vade cum illis, nihil dubitans, quia misi illos (b). Di-
xit etiam ad Prophetas & Doctores Antiochenos: *Segregate mihi Paulum*
& Barnabam in opus, ad quod vocavi ipsos (c). Denique haut rectius intelli-
gere possumus Spiritus Sancti naturam, quam ex descriptione a Christo
ipsum mittente data (d): *Paracletus Spiritus Sanctus*, ait ille ad discipulos,
quem mittet Pater in nomine meo, ille vos docebit omnia, & suggeret vobis
omnia, quaecumque dixerō vobis. Et paulo post: *Ille testimonium perhibebit de*
me, & vos testimonium perhibebitis. Item: *Si non abiero, Paracletus ad vos non*
veniet; sin autem abiero, mittam eum ad vos, & cum venerit ille, arguet mun-
dum de peccato &c. Imo ducet vos in omnem veritatem. Non enim loquetur a
semetipso, sed quaecumque audiet loquetur, & quae ventura sunt, annuntiabit vo-
bis: ille me clarificabit, quia de meo accipiet, ac annuntiabit vobis. Quae verba
omnia nil aliud sunt, quam totidem descriptiones Personae alicujus audientis,
accipientis, testantis, loquentis, arguentis, docentis. Neque tamen Spiritus
Sanctus est *persona creata*, quae Arianorum ac Macedonianorum, nostro tem-
pore repullulascens, fuit haeresis (e). Spiritus enim Dei, qui est in Deo, non est
persona creata, cum id creata persona esse nequeat, quod naturam creatam
non habet. Jam Spiritus Sanctus est Spiritus Dei, qui est in Deo. Quis enim
fuit hominum, quae sunt hominis, nisi Spiritus hominis, qui in ipso est; ita & quae
Dei sunt nemo cognovit, nisi Spiritus Dei, qui in Deo est (f). Deinde, quomodo
inter creaturas Spiritum hunc audeat quis computare, de quo Dominus di-
xit (g): *qui blasphemaverit in Spiritum Sanctum, non remittetur ei, neque in hoc*
saeculo, neque in futuro. Hic peccatum in Spiritum Sanctum gravius pro-
nunciari videmus omnibus reliquis peccatis in Patrem & Filium commissis:
quod fieri non posset, nisi Spiritus Sanctus persona increata foret. Quid quod
omnes creaturae per Verbum factae sunt, & sine ipso factum sit nihil, quod factum
est (h); omnia quoque creata Deus pedibus ejus subjecerit (i). Spiritus autem
Dei neque factus est per Filium Dei, neque nunc pedibus Filii hominis sub-
jaceret. Ipsius potius operatione Christus in utero virginis conceptus est (k). Quod
opus

(z) 1 Cor. II, 10. (a) 1 Cor. XII, 11. (b) Act. XIX, 10. (c) Act. XIII, 20. (d) Joh. XIV.
26. XV, 26. 27. XVI, 7. 8. 13. 54. (e) de Arianis testatur Epiphanius Her. 69. de Macedo-
nians Augustinus Her. 52. (f) 1. Cor. II, 11. (g) Matth. XXII, 31. 32. Conf. Ambro-
sius de Spir. Sanct. L. I. c. 3. (h) Joh. I, 3. (i) 1. Cor. XV, 23. (k) Luc. I, 34.

opus profecto non creaturæ sed Creatoris est. Atque hinc necessario fuit, Spiritum Sanctum vere ac proprie DEUM esse. Si enim Persona est Spiritus Sanctus, & quidem persona non creata, necessario agnoscendus est pro vero Deo, cum nulla sit essentia increata, præter essentiam unius æterni Dei. Sed quid consequentiis opus est, in re, cujus evidentia in Verbo Dei extant testimonia. De Mose legimus (i), quod ingressus ad Dominum, ablato a facie sua velamine, locutus sit cum eo. Dominus autem ille, cum quo Moses loquebatur, erat unicus ille Jehova, cœli ac terræ Dominus. Sed Spiritum Sanctum fuisse illam Dominum, nos docuit Apostolus dicens (k): *Usque in hodiernum diem, cum legitur Moses, velamen posuit super cor eorum; cum autem conversi fuerint ad Dominum, auferetur velamen: Dominus vero SPIRITUS ille est.* Ita cum Petrus dixisset Ananiæ: *Cur tentavit Satanæ cor tuum, mentiri te Spiritui Sancto,* mox subiecit: *non es mentitus hominibus, sed DEO (l).* Spiritus Sanctus ergo verus DEUS est, cui Ananias fuit mentitus. Et cur illam personam, cujus inhabitatio templum Dei efficit, DEUM inficiari vellemus? cum nullius personæ creatæ inhabitatio templum constituere possit. Ast inhabitationem Spiritus S. templum efficere nos, iterum docet Apostolus (m): *An nescitis, inquit, membra vestra templa esse Spiritus Sancti, qui in vobis est.* Mittimus nunc argumenta pro Deitate Spiritus Sancti ab *Attributis & Operibus Divinis* deprompta. Scripturæ, in quibus utraque Spiritui Sancto attribuuntur, adeo sunt notæ, ut eas adducere supervacaneum censeamus. Interim scire debemus, Spiritum Dei, qui est verus ac vivus Deus, neque Deum Patrem esse, neque Filium Dei, ut hæresis antiqua satis, a Sabellio denominata, sed ipso Sabellio antiquior, volebat (n). Qui enim a Patre ab æterno procedit, & ab eodem missus est in tempore, Pater ipse non est, cum fieri non possit, ut Persona quædam a semetipsa procedat & mittatur. At Spiritus Sanctus a Patre procedit, & Filius ipsum misit a Patre (o). Non igitur Pater est. Neque Spiritus Sanctus est Filius. Is enim accepit de iis, quæ sunt Filii, atque hoc ipso Filium clarificavit (p). Jam vero nulla persona dici potest accipere a se ipsa, quæ sibi sunt propria, atque ea accipiendo seipsum clarificare. Quid quod adventus Spiritus Sancti dependeat ab abitu Filii, & missio ejus ab hujus discessu, ut Christus discipulos sub abitu suum docuit: *Expedi vobis, ut ego vadam. Si enim non abiero, Paracletus non venit ad vos, sin autem abiero, mittam eum ad vos (q).* Sane dum Apostolus scribit (r), *nos per Filium habere accessum in uno Spiritu ad Patrem,* hoc ipso nobis confirmat, Spiritum, in quo habemus, non esse Patrem ad quem, neque Filium per quem habemus accessum. Et quid di-

(i) Exod. XXXIV, 34. (k) 2 Cor. III, 15. 16. 17. (l) Act. V, 3. 4. (m) 1 Cor. VI, 19. (n) Praxeæ nempe illa fuit, adversus quem Tertullianus scripsit. Post Praxeam Noetus sequebatur, de quo Augustinus Her. 36. Mox a Noeto Sabellius exurgebat, de quo Epiphanius Her. 62. (o) Joh. XV, 16. (p) Joh. XVI, 14. 15. (q) 1b. v. 7. (r) Eph. II, 18.

cere poterant Sabelliani ad illustrem illam *Θεοφανεῖαν* prope Jordanis fluvium, in qua Spiritus Dei, descendens sicuti columba, manifeste distinguebatur a Persona Filii, in quem descendebat, nec non a persona Patris, de coelo ad Filium dicentis: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui* (s). Hic Spiritus a Patre Filioque procedit. Quod respectu Patris disertis verbis in Scripturis traditur, & Filii intuitu virtualiter ibidem habetur. Et hoc non modo Patres Latini, sed & Græci antiquissimi, pressius phrasi ac scripturæ stylo inhaerentes agnoscebant, cum dicerent, *ipsum accipere a Filio* (t). Quorum verborum interpretatio apud Latinos *processionem* infert. Iislem Græci Spiritum Sanctum non tantum cum Christo *Spiritum Patris* (u) sed & cum Apostolis *Spiritum Filii* (w), *Spiritum Christi* (x), *Spiritum Jesu Christi* (y), vocant. Si igitur hic Spiritus dicitur *Spiritus Patris*, quia a Patre procedit, irrefragabili consequentia sequitur, ipsum etiam, cum non minus dicatur *Spiritus Filii*, a Filio procedere. Adhæc, idem Spiritus, qui mittitur a Patre, non dissentibus Græcis, missus quoque est a Filio, prout ipse dicit, *cum Paracletus venerit, quem ego mittam vobis* (z). Jam vero missio in divinis est manifestatio originis. *Solus Pater*, inquit Augustinus (a), *non legitur missus, quia solus non habet auctorem, a quo genitus sit, vel a quo procedat*. Hæc de Natura Spiritus Sancti, ratione cujus SPIRITUS appellatur. Officium, quo ipse, respectu personarum reliquarum duarum Patris & Filii, potissimum fungitur, in *Sanctificatione* consistit. Unde Spiritus SANCTUS, vel Spiritus SANCTIFICATIONIS dicitur. Hæc Sanctificatio impuritati & corruptioni nostræ opponitur, & prorsus latitudini ejus respondet, ita ut quicquid hujus sanctimonie in natura nostra, imagine divina destituta, deest, id omne per Spiritum Dei supplendum sit. Partes proinde hujus Officii præcipuæ sunt *Illuminatio, Regeneratio & Renovatio, Vitæ Christianæ Directio, Nostri cum Christo unio, Adoptionis in Filios Dei assignatio, Doctorum Ecclesiæ Constitutio*. Per hæc atque his similia media Spiritus Dei Homines sanctificat: iisque Dona sua dispensat, & primo quidem, cum per naturam omnis veritatis salvificæ expertes simus, nec ullo modo voluntatem Dei cognoscere queamus, hic Spiritus Dei, qui omnia scrutatur, etiam *τὰ βάθη τῆς Θεῆς*, eadem hominibus revelat, ut hac ratione tenebræ intellectus dispellantur, ipsique agnitione Dei illuminentur. Opus hoc Dei duplex est, vel *externum* sive *generale* respectu totius Ecclesiæ, cui omnibus seculis tantum de voluntate divina revelatum est, quantum sufficere potuit hominibus, ad vitam æternam instruendis: atque sic factum est, ut *omnis scriptura divinitus*, i. e. movente atque operante Spiritu Sancto, *sit inspirata* (b); vel *internum* sive

(s) Matth. III, 16. (t) Joh. XVI, 15. Hinc Epiphanius Hæres. LXII §. 4. LXIX. §. 52. Spiritum Sanctum vocat πνεῦμα ἐκ Πατρὸς ἐκπορευόμενον καὶ τῷ υἱῷ λαμβάνον.
(u) Joh. XV, 26. (w) Gal. IV, 8. (x) Rom. IIX, 9. 1 Petr. I, 11. (y) Phil. I, 19.
(z) Joh. XV, 26. (a) Tom. VI. contra Sermon. Arian. cap. IV. (b) 2 Tim. III, 16.

sive particulare, quo idem Spiritus intellectum singulorum credentium illuminat, ut veritatem recipere possint. *Fides enim Dei donum est (e)*; nec tantum CHRISTUS nobis datus est, in quem credimus, sed & donatum nobis est, ut pro ipso patiamur (d). Deinde cum naturalis nostra corruptio consistat in aversione voluntatis, ac depravatione affectuum, inclinatio eorundem ad voluntatem Dei in nobis efficitur per Spiritum Dei, adeo ut, nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non possit ingredi in regnum celorum (e). Unde etiam Baptismus vocatur *lavacrum regenerationis & renovationis Spiritus Sancti (f)*. Porro si vivimus Spiritu, vivificati scilicet per ejus regenerationem ac renovationem, Spiritu etiam ambulamus, sequentes ductum ipsius atque impulsus. Quod si autem Spiritu ambulamus, desideria carnis hauri perficimus (g). Non tantum enim in his actionibus a Spiritu Dei dirigimur, sed & animamur, agimur, atque impellimur, quippe qui & velle nobis dat & perficere (h). Ac ut hæc manuactiones eo sint efficaciores, idem quoque Spiritus nos dirigit in precationibus nostris. Nos enim, quid oremus, sicut oportet, nescimus; sed ipse Spiritus postulat pro nobis gemitibus inenarrabilibus: qui autem scrutatur corda scit, quid desideret Spiritus, quia secundum Deum postulat pro Sanctis (i). Atque ab hac officii parte speciatim ipsi tribuitur nomen *Paracleti*, quod Christus ei dedit (k). Ab hoc Spiritu etiam dependet Unio nostri cum Christo. In uno enim Spiritu omnes nos in unum corpus baptizati sumus: & sicut corpus unum est, sed membra habet multa, omnia autem membra corporis cum sint multa, unum tamen corpus sunt; ita & Christus (l). Et ex hoc Spiritu, quem dedit nobis, scimus, quod DEUS maneat in nobis (m). Ut ergo Spirituales efficiamur per Spiritum, qui in nobis est, & ut unio illa cum Capite Christo est conjunctio Spiritualis; ita procul dubio a Spiritu procedit, ut qui adheret Domino, unus cum ipso sit Spiritus (n). Idem Spiritus certiores nos facit de Adoptione in Filios Dei, atque sensum nobis ingenerat paterni in nos amoris DEI, & pignus hereditatis æternæ exhibet. Accumulemus hic dicta, quæ Paulus diversis Scripturæ locis suggerit (o) in unum: *Charitatem nempe Dei, i. e. qua Deus nos complectitur, diffusam esse dicit in cordibus nostris per Spiritum Sanctum, qui datus est nobis. Quicumque enim Spiritu Dei aguntur, hi sunt Filii Dei. Quoniam autem stans Filius Dei, misit Deus Spiritum Filii sui in corda nostra, clamantem: Abba Pater. Unde non accepisse dicimur Spiritum servitutis iterum in timore (ut Fideles in V.T.) sed Spiritum adoptionis Filiorum Dei, in quo clamemus: Abba Pater. Ipse enim Spiritus testimonium reddit Spiritui nostro, quod SUMUS FILII DEI. Cum autem simus Filii, sumus & Heredes; heredes quidem Dei,*

(e) Joh. VI, 29. (d) Phil. I, 29. (e) Joh. III, 5. (f) Tit. III, 5. (g) Gal. V, 15. 16. (h) Phil. II, 13. (i) Rom. IIX, 26. 27. (k) Joh. XIV, 16. Conf. 1 Joh. II, 1. (l) 1 Cor. XII, 12. (m) 1 Joh. III, 24. (n) 1 Cor. VI, 17. (o) Rom. V, 5. IIX, 8. 13. 14. 16. Gal. IV, 6.

Dei, coheredes autem Christi. Cujus hereditatis nostræ habemus pignus eundem Spiritum. Qui enim confirmat nos in Christo, & qui unxit nos, Deus est, & qui signavit nos, & dedit arrhabonem Spiritus in cordibus nostris: Ut adeo signati simus Spiritu promissionis sancto, qui est pignus hereditatis nostræ in redemptionem acquisitionis (p). Denique ut hos & alios hujusmodi Effectus & Dona Spiritualia sortiamur, Spiritus Sanctus certis quosdam separat Homines ad functiones ministerii, ac constituit eos inter Deum & populum, ut alios doctrinam Evangelii doceant, Sacramenta a Christo instituta administrent, preces pro iis ad Deum fundant, benedictionem iisdem impertiant, potestatem hanc ad ministros successores per impositionem manum derivent, omnia agant ad consummationem Sanctorum, in opus ministerii, in edificationem corporis Christi (q), qui & propterea jubentur attendere sibi & universo gregi, in quo ipsos Spiritus Sanctus posuit Episcopos, regere Ecclesiam Dei (r). Hæc de Spiritus Sancti Natura & Officio edoctos nos oportet non tantum agnoscere personæ ipsius eminentiam, sed & desiderare charismatum ejus excellentiam sive donorum abundantiam. Nempe quod olim Corinthiis optabat Apostolus (s), id quis Christianus serio in votis habere debet, ut Gratia Domini nostri Jesu Christi, & Charitas Dei, & Communicatio Sancti Spiritus sit cum omnibus nobis! Sane si Spiritum Christi non habemus, qui unionem cum Christo efficit, eidem uniti esse nequimus (t). Porro si nemo potest JESUM dicere Dominum, nisi in Spiritu Sancto (u), summa est horum felicitas, qui ipsum possident, extrema vicissim istorum infelicitas, qui ipso carent. Maxime vero studere debemus Sanctificationi nostræ. Quod si enim Deus elegit nos ab initio in obedientiam, & salutem in sanctificatione Spiritus (x), nemo non intelligit, quam nobis incumbat pacem sequi cum omnibus & sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum (y); quam nobis huc enitendum sit, ut mundemus nos ab omni iniquitate sanctum est, quod sumus nos, si Spiritus Dei habitat in nobis (z). Templum quippe nostrum (b). Quod cum sciamus, utique etiam nostrum est, ut glorificemus Deum in corpore nostro, & in Spiritu nostro (c). Ita futurum est, ut Spiritum Sanctum in nobis a Deo habentia erigamur, in mediis miseriis pace atque gaudio interno impleamur. Et hæc sunt flumina illa aquarum vivarum, de ventre ejus, qui credit, fluentia. Ita enim Christus ait (d): Si quis sitit, veniat ad me & bibat. Qui credit in me, flumina de ventre ejus fluent aque vive. Hoc autem dixit de SPIRITU, quem accepturi erant credentes in ipsum. Unde Spiritus Sanctus toties in Scriptura V. & N. T. dicitur effundi (e), & nos ipso dicimur baptisari (f); ab Esaia vero (g) FONS SALUTIS appellatur. De quo argumento latius cum ex umbrone sacro ædis Paulinæ, hac ipsa Pentecostali Festivitate, post horam XII. meridianam, oratione docta sit disserturus Vir Juvenis Eximius atque Præstantissimus Dn. M. CHRISTIANUS FRIDERICUS WILISCH, Liebstdio-Misnicus, in Philologia Sacra & Theologia Studio egregie versatus, nos solum Programmatibus hujus abruptimus, liquis ea, qua par est, observantia & humanitate rogantes, ut non tam Oratori Nostro gratiam & benevolentiam, quam ipsimet SPIRITUI SANCTO, puro isti aque vive fluvio, splendido tanquam crystallum, de throno DEI & Agni æterna emanatione procedenti (h) cultum religiosum probare studeant. P. P. in Festo Pentecostali Anno Salutis clō 1800 VIII.

(p) Rom. IIX, 17. 2 Cor. I, 12. Eph. I, 14. (q) Eph. IV, 12. (r) Act. XX, 18. (s) 2 Cor. XIII, 14. (t) Rom. IIX, 9. (u) 1 Cor. XIII, 14. (x) 1 Thess. IV, 3. 2 Thess. II, 13. 1 Pet. I, 2. (y) Heb. XII, 14. (z) 2 Cor. XII, 1. (a) 1 Cor. III, 16. (b) 1 Cor. VI, 19. (c) Ibid. v. 20. (d) Joh. VII, 38. (e) Joel. II, 28. Act. II, 17. 33. (f) Act. I, 5. Matth. III, 11. Marc. I, 8. Luc. III, 16. Joh. I, 26. (g) Cap. XII, 3. (h) Apoc. XXII, 1.

Typis CHRISTOPHORI FLEISHERI.